

Tilinpäätös 2025

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 18.03.2026 § 50
98/00.02.00/2026

Valmistelija

Talousjohtaja Helinä Saarela, helina.saarela(at)soite.fi

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten tilinpäätös 2025 noudattaa kirjanpitolautakunnan hyvinvointi- ja kuntajaoston hyvinvointialueita koskevan yleisohjeen tietosisältöä ja rakennetta. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta. Dokumentti sisältää muun muassa toimintakertomuksen, henkilöstökatsauksen, sisäisen valvonnan havainnot, tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Vuosi 2025 käänsi Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen tuloksen suunnan. Soite 2030 – uudistamis- ja muutosohjelman toteuttamista jatkettiin, millä oli selkeä vaikutus tuloksen kääntymiseen. Hyvinvointialueen kahden ensimmäisen toimintavuoden tulokset olivat alijäämäiset. Vuosi 2025 päättyi noin 9,7 miljoonan euron ylijäämään. Talousarvio (muutosTA2025) oli rakennettu -7,1 miljoonaa euroa alijäämäiseksi.

Ylijäämäisyys ja talousarviota parempi tulos syntyi usean asian yhteisvaikutuksena. Ulkoiset tuotot ylittivät edellisvuoden 12,9 miljoonalla eurolla (+16,1 %) ja talousarvion. Ulkoiset kulut toteutuivat talousarviota pienempinä, mutta kasvoivat edellisvuodesta noin yhdeksällä miljoonalla eurolla (+2,2 %). Korkokulut ja poistot alittivat talousarvion ja edellisvuoden toteuman. Valtion yleiskatteinen rahoitus oli 333,4 miljoonaa euroa, joka on 21,4 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän (+6,9 %).

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen kolmen ensimmäisen toimintavuoden jälkeinen kumulatiivinen alijäämä on noin 27,5 miljoonaa euroa: v. 2023 -20,5 M€, v. 2024 -16,8 M€ ja v. 2025 +9,7 M€. Hyvinvointialuelain 115 §:n mukaisesti kumulatiivisen alijäämän (vuodet 2023-2026) tulee olla katettuna vuoden 2026 loppuun mennessä. Taloussuunnitelma 2026-2028 sisältäen talousarvion 2026 on rakennettu siten, että kumulatiivinen alijäämä on katettuna vuoden 2028 loppuun mennessä. Kattaminen vuoden 2026 loppuun mennessä ei ole realistista alijäämän määrä huomioiden. Taloussuunnitelmassa on huomioitu valmisteilla oleva väliaikainen hyvinvointialuelain muutos, joka mahdollistaisi talouttaan täysipainoisesti sopeuttaneille hyvinvointialueille lisääjän alijäämien kattamiseen enintään vuoden 2028 loppuun mennessä. Hallitus täsmensi 3.3.2026 lainvalmistelua siten, että lisääjää olisi mahdollista saada enintään vuoden 2029 loppuun mennessä.

Hyvinvointialuelain 117 §:n mukaisesti aluehallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajan tarkastettavaksi. Tilintarkastajan on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun

mennessä. Aluehallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen aluevaltuuston käsiteltäväksi. Aluevaltuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva hyvinvointialueen tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat aluehallituksen jäsenet sekä hyvinvointialuejohtaja.

Hyvinvointialuelain 118 §:n mukaan sellaisen hyvinvointialueen, joka tytäryhteisöineen muodostaa konsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin hyvinvointialueen tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Hyvinvointiyhtymän tilinpäätös sekä hyvinvointialueiden tai hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän yhteisessä määräysvallassa olevan yhtiön tilinpäätös yhdistellään hyvinvointialueen konsernitilinpäätökseen. Tämä koskee myös hyvinvointialueiden ja kuntien yhteisessä määräysvallassa olevaa yhtiötä sekä hyvinvointialueiden ja valtion yhteisessä määräysvallassa olevaa yhtiötä. Sellaisen hyvinvointialueen, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen hyvinvointiyhtymässä tai on edellä tässä pykälässä tarkoitetun yhtiön osakas, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

Hyvinvointialuelain 119 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys aluevaltuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista hyvinvointialueen ja konsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi hyvinvointialueen tai konsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Lisäksi on esitettävä selvitys hyvinvointialueen ottamien pitkäaikaisten lainojen lisäyksistä ja investoinneista.

Hallintosäännön 19 §:n mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta. Hallintosäännön 92 §:n mukaan tarkastuslautakunta tekee aluevaltuustolle esityksen siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja vastuuvapaus myöntää tilivelvollisille.

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää:

1. allekirjoittaa vuoden 2025 tilinpäätöksen;
2. antaa tilinpäätöksen siihen liittyvine asiakirjoineen ja allekirjoituksineen tilintarkastajan tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan arvioitavaksi;
3. saattaa tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen aluevaltuuston käsiteltäväksi;
4. antaa valmisteleville viranhaltijoille oikeuden tehdä tilinpäätökseen mahdollisia teknisluonteisia korjauksia ennen aluevaltuustokäsittelyä;
5. esittää aluevaltuustolle tilikauden 2025 tuloksen +9.709.892,19 euroa käsittelystä seuraavaa:
 - a) Tuloutetaan opinto- ja viihdytysrahastosta 21.009,76 euroa;
 - b) Kirjataan tilikauden ylijäämä +9.730.901,95 euroa taseeseen edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti:

1. allekirjoittaa vuoden 2025 tilinpäätöksen;
2. antaa tilinpäätöksen siihen liittyvine asiakirjoineen ja allekirjoituksineen tilintarkastajan tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan arvioitavaksi;
3. saattaa tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen aluevaltuuston käsiteltäväksi;
4. antaa valmisteleville viranhaltijoille oikeuden tehdä tilinpäätökseen mahdollisia teknisluonteisia korjauksia ennen aluevaltuustokäsittelyä;
5. esittää aluevaltuustolle tilikauden 2025 tuloksen +9.709.892,19 euroa käsittelystä seuraavaa:
 - a) Tuloutetaan opinto- ja viihdytysrahastosta 21.009,76 euroa;
 - b) Kirjataan tilikauden ylijäämä +9.730.901,95 euroa taseeseen edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

Merk. talousjohtaja antoi asiaan alustuksen kokouksessa.